

[Argitaratu egin dute animaliak hiltzean horien ongizateari buruzko Errege Dekretua 14/02/07](#)

Otsailaren 1ean argitaratu zuten BOEn [37/2014 Errege Dekretua](#), **urtarrilaren 24koa**, **animaliak hiltzen horien babesaren** inguruko zenbait alderdi arautzen dituena. Dekretua otsailaren 2an jarri zen indarrean, eta joan den astean eman genuen horren [berri](#).

Arau berriak animaliak zaintzeko azaroaren 7ko [32/2007 Legea](#) garatzen du, eta xedapen zehatzak ezartzen ditu Espainian [1099/2009 Araudia](#) (EE) aplikatzeko. Beste alde batetik, **baliogabetu egiten du 54/1995 Errege Dekretua**, urtarrilaren 20koa, animaliak hiltzean horien babesari buruzkoa.

[Ongizatea animaliak hiltzean: betekizun berriak 14/01/30](#)

MAGRAMAk Errege Dekretu bat onetsi du, animaliak hiltzean horien ongizatea arautzeko. Aurki argitaratuko du dekretua.

Arauak, besteak beste, honako alderdi hauek **arautuko ditu**:

1. Hiltegietan animaliak hiltzeaz ardurazten diren **langileen prestakuntza**.
2. **Ikastaroak antolatzeko prozedura**, eta gaitasun-agiriak ematea.
3. Animaliak hiltzeko **ekipamendu eta gailuak Espainian merkaturatzeko arauak**.
4. Agintaritza eskudunak etxeko **kontsumo pribaturako egiten den hilketaren kontrol** ofizialak egiteko **bideak**.
5. **Arau-hausteen eta zehapenen** inguruan aplika daitekeen araubidea.

Errege Dekretuak gehitu egiten dio nazio mailako araudiari hiltzeko unean animaliak babesteri buruzko Europako Araudia, 2013ko urtarrilaren 1etik aurrea indarrean dagoena ([1099/2009 Araudia](#)).

Xedapen gehigarrietan, testuak sartu egiten ditu 2013ko urtarrilaren 1a baino lehen abian zeuden hiltegiek behin-behinean bete beharreko betekizunak.

[MAGRAMaren informazioa](#)

Carbapenoaren aurreko erresistentzia animalia-produktuetan 14/01/14

Cabapenoak espektro zabaleko **antibiotiko β -laktamikoak dira, gizakien infekzio larriak sendatzeko erabiltzen direnak**. Hainbat sendagairen aurreko erresistentzia duten bakterio Gram-negatibok eragindako infekzioetarako azken lerroko terapia dira.

Gaur egun arte, noizean behin eginiko azterlanek baino ez dute islatu carbapenemasak ekoizten dituzten bakterioak daudela elikagaiak ekoizteko animalietan. Alemanian, ***Escherichia coli*** eta ***Salmonella infantis*** isolatu dira **txerrietan** eta eskortako **hegaztietan**. Frantzian eta Belgikan, aldiz, ***Acinetobacter spp.*** isolatu da **behietan** eta **zaldietan**, eta Txinan ***Acinetobacter spp.*** **txerrietan** eta eskortako **hegaztietan**.

Elikagaien Segurtasunerako Europako Agintaritzak (EFSA) zientzia-irizpen bat egiteko eskatu zion Arrisku Biologikoen Panelari (BIOHAZ), elikagaiak ekoizteko animalien artean carbapenoaren aurreko erresistentziari buruz.

Bada, irizpenean metodologia bat proposatzen da, carbapenemasak sortzen dituzten enterobakterioen eta *Acinetobacter spp.*-ren anduiak atzemateko, hautatze-bitartekoak barne. Dena den, animalia-jatorriko laginak eta elikagaiak aztertzeo hautatze-tresnak ebaluatu eta esperimentalki baliozkotu behar dira.

Txostenean, besteak beste, **ondorio** hauek jasotzen dira:

1. Carbapenemasen ekoizpenak zenbait erresistentzia-mota eman diezaieke β -laktamikoetarako, honako hauen arabera: **bakterio-espeziea, entzimaren aldaera, adierazpen-maila** (zenbait sustatzaileraren arabera), carbapenemasak kodetzen dituzten geneen kopiak eta **erresistentzia ez entzimatikoko mekanismo gehigarriak**.
2. Mundu osoan gizakien infekzio-kasuetan bakterioak isolatu direnean betalaktamasak ekoizten dituzten andui-mota asko atzeman badira ere, gaur egun arte **noizean behin egindako azterlanetan besterik ez da adierazi halakoak aurkitu direla elikagaiak ekoizteko animalien artean**.
3. Carbapenoaren aurreko erresistentziaren agerrera errazten duten **faktoreen artean daude antimikrobiano horien kontsumoa handitzea Enterobakterioen kaltetan, gizakien artean**.

Hartu beharreko **neurrien artean**, EFSAk hauek ezarri ditu:

- Zaintza aktiboak zein pasiboak estali egin behar dituzte **agente zoonotiko** gakoak, **patogeno animaliak** eta **bestelako organismo adierazleak**.
- Lehenetasuna eman behar zaie loditzeko **oilaskoei**, loditzeko **indioilarrei**, loditzeko **txerriei**, haragitarako zekorrei eta horien haragiari.
- Carbapenemasen ekoizpena kodetzen duten geneak nagusiki plasmidoek bitartekotzen dituztenez, **lehenetasun handia du animalien ekoizpenean antimikrobiano horien erabilera murriztea, erabilera-argibide zuhurrekin bat etorriz**.
- Kontrol-neurrien eraginkortasuna inkesta zehatzen bidez gainbegiratu behar da, isolatze-metodo selektiboak erabiliz eta laginak aldeztu aurretik aberastuz.
- Kontrol-neurriak modu proaktiboan ezarri behar dira nazioan eta nazioartean, **saihesteko carbapenemasak ekoizten dituzten anduiak orokortzea abereen artean**.

- Elikagaiak ekoizteko animalietan carbapenoak erabiltzea debekatzea aukera erraz eta eraginkorra izango litzateke.

[EFSAren irizpena](#)

Hegaztiak burtzoratu eta hiltzeko adierazleak 14/01/10

EFSako Animalien Osasuna eta Ongizatea arloko adituen panelak (AHAW ingeleseko siglak) hainbat zientzia-irizpen eman ditu hiltegietan zenbait espezie burtzoratu eta hiltzeko metodoen kontrol-prozedurei buruz.

Kortako hegaztiei dagokienez, AHAWk adierazleak proposatu ditu, animaliak hiltzeko sistema egokiak monitorizatzeko eta, horrela, ongizatea bermatzeko:

1. Uretan elektrizitatearen bidez burtzoratzea

Hegaztiak burtzoratu ostean, adierazleak egiaztatu beharko lirateke, kontzientzia zantzuak atzemateko hiltze-prozesuko bi etapa giltzarritan: hegaztiak ur-tangatik atera eta lepoa moztan zaien bitartean (1. etapa giltzarria) eta odolusten diren bitartean (2. etapa giltzarria).

Honako hauek dira **1. etapan** gomendatzen diren adierazleak:

- Konbultsio tonikoak
- Arnasketa
- Bat-bateko begi-kliska
- Horiez gain, kornearen edo betazalen erreflexua eta bokalizazioak

Honako hauek dira **2. etapan** gomendatzen diren adierazleak:

- Hegoei eragitea
- Arnasketa
- Horiez gain, kornearen edo betazalen erreflexua, bat-bateko irenstea eta burua astintzea

2. Gas-nahasketaren bidez burtzoratzea

Hil aurretik gas-nahasketaren bidez burtzoratu ostean, hainbat adierazle gomendatzen dira gas bidez burtzoratzeetik atera eta galdarraztatzekeo tangan sartu bitartean, batik bat, hegaztiak gakoetan esekitzean (1. etapa giltzarria) eta odolusten diren bitartean (2. etapa giltzarria).

Honako hauek dira **1. etapan** gomendatzen diren adierazleak:

- Arnasketa
- Muskulu-tonua
- Hegoei eragitea
- Bat-bateko begi-kliska
- Horiez gain, kornearen edo betazalen erreflexua eta bokalizazioak

2. etapan, berriz, honako hauek dira adierazleak:

- Hegoei eragitea
- Muskulu-tonua
- Arnasketa
- Horiez gain, kornearen edo betazalen erreflexua

[EFSAren txostena](#)

Ardiak eta ahuntzak burtzoratu eta hiltzeko adierazleak 14/01/10

EFSako Animalien Osasuna eta Ongizatea arloko adituen panelak (AHAW ingeleseko siglak) hainbat zientzia-irizpen eman ditu hiltegietan zenbait espezie burtzoratu eta hiltzeko metodoen kontrol-prozedurei buruz.

Hausnarkari txikiei (ardiak eta ahuntzak) dagokienez, AHAWk adierazleak proposatu ditu, animaliak hiltzeko sistema egokiak monitorizatzeko eta, horrela, ongizatea bermatzeko:

1. Elektrizitate bidez burtzoratzea Honako hauek dira hiltze-prozesuaren hiru etapa giltzarriak: burtzoratu bezain pronto (1. etapa), lepoa mozten zaien bitartean (2. etapa) eta odolusten diren bitartean (3. etapa).

Honako hauek dira **1. etapako** adierazleak:

- Konbultsio toniko / klonikoak
- Arnasketa
- Korneako edo betazaletako erreflexua
- Horiez gain, bat-bateko begi-kliska, jarrera eta bokalizazioak

2. etapako adierazleak:

- Arnasketa
- Konbultsio toniko / klonikoak
- Muskulu-tonua
- Horiez gain, korneako edo betazaletako erreflexua, bat-bateko begi-kliska eta bokalizazioak

3. etapako adierazleak:

- Arnasketa
- Muskulu-tonua
- Horiez gain, korneako edo betazaletako erreflexua, bat-bateko begi-kliska eta bokalizazioak

2. Burtzoratu gabe: Kasu honetan, egiaztatu egin behar da animalien inkontzientzia-egoera loturretatik askatu aurretik, eta animaliak hilik daudela bermatu behar da prozesuarekin jarraitu aurretik. Kasu honetan adierazle hauek gomendatzen dira:

- Arnasketa
- Muskulu-tonua
- Horiez gain, jarrera eta korneako eta betazaletako erreflexua

[EFSaren txostena](#)